

राज्यात प्रायोगिक तत्वावरील हवामानावर
आधारीत पथदर्शक फळपिक विमा योजना
२०१३ मध्ये द्राक्ष, मोसंबी, डाळींब, पेरु व काजू
या फळपिकांचा समावेश करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग शासन निर्णय क्रमांक: विमायो २०१३/प्र.क्र.२०४/१४ अे

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, विस्तारभवन, मुंबई-४०० ०३२.
तारीख: १० सप्टेंबर, २०१३.

वाचा

- १) केंद्रीय कृषि व सहकार विभागाचे आंगलभाषीय पत्र क्र. १३०११/०१/२००८/क्रेडीट-॥ दि. ७ फेब्रुवारी, २०१३.
- २) कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्रमांक: विमायो १०१३/प्र.क्र. १५०/ १४ अे, दि. १० जुन, २०१३
- ३) कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्रमांक: विमायो १०१३/प्र.क्र. १५३/१४ अे, दि. १९ जुन, २०१३
- ४) कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्रमांक: विमायो १०१३/प्र.क्र. १७३/१४ अे, दि. २२ जुलै, २०१३
- ५) कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्रमांक: विमायो १०१३/प्र.क्र. १५३(१)/१४ अे, दि. २३ जुलै, २०१३
- ६) एग्रीकल्वर इंश्योरेंस कम्पनी ऑफ इंडिया लि. यांचे पत्र क्र. :- एमआरओ/आरएबीआय २०१३-१४/ डब्ल्युबीसीआयएस नोटिफिकेशन/ २९६४/ २०१३, दि. २८ ऑगस्ट, २०१३.
- ७) संचालक (फलोत्पादन), यांचे पत्र क्रमांक :- फलो- १ / हआफपिवियो १२-१४/२५०६/ २०१३, दि. ६ सप्टेंबर, २०१३

प्रस्तावना

राज्यातील द्राक्ष, केळी, संत्रा, मोसंबी, डाळींब, पेरु आंबा व काजू या निवडक फळपिकांना फळपिक विमा २०१२ अंतर्गत विमा योजनेद्वारे निवडक प्रतिकूल हवामान घटकापासून प्रायोगिक तत्वावर संरक्षण देण्यात आले होते. सदर योजनेस असलेली मागणी लक्षात घेता, सदर योजना सन २०१३-१४ मध्ये काहीशा व्यापक स्तरावर राज्यात लागू करण्यात येत आहे. प्रायोगिक तत्वावरील हवामानावर आधारीत पथदर्शक फळपिक विमा योजना २०१३ या योजनेमध्ये पहिल्या टप्प्यात, संत्रा (मृग बहार), मोसंबी (मृग बहार), पेरु (मृग बहार) व चिकू (मृग बहार) या फळपिकांचा अंतर्भाव करण्यास वरील संदर्भ क्रमांक २ अन्वये मान्यता देण्यात आली होती. आता, या योजनेमध्ये दुसऱ्या टप्प्यात द्राक्ष, मोसंबी (आंबिया बहार), डाळींब (हरस्त बहार), पेरु (हरस्त बहार) व काजू या फळपिकाचा समावेश करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय

प्रायोगिक तत्वावरील हवामानावर आधारीत पथदर्शक फळपिक विमा योजना २०१३ मध्ये दुसऱ्या टप्प्यात द्राक्ष, मोसंबी(आंबिया बहार), डाळिंब (हस्त बहार), पेरु (हस्त बहार) व काजू या फळपिकांचा अंतर्भव लागू करण्यास या शासन निर्णयाद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे. सदर योजना सन २०१३-१४ मध्ये सहपत्र -१ मध्ये नमूद केलेल्या जिल्हयामधील तालुक्यातील महसूल मंडळात सहपत्र -२ मध्ये नमूद केल्यानुसार लागू करण्यात येईल. सदर योजना कार्यान्वित करणारी विमा कंपनी सहपत्र -१ मध्ये नमूद केल्यानुसार नोंदवणीकृत त्रयस्थ संरथेमार्फत संदर्भ हवामान केंद्र महसूल मंडळ पातळीवर स्थापन करेल व तेथे नोंदल्या गेलेल्या हवामानाच्या तपशिलानुसार सहपत्र -२ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे शेतकऱ्यांना विमा कंपन्या मार्फत परस्पर नुकसान भरपाई देय होईल.

२) योजनेची उदिष्टे.

- १) पाऊस, तापमान व सापेक्ष आर्द्रता यापासून फळपिक विमा योजनेच्या तरतूदीप्रमाणे फळपिकांना निर्धारीत केलेल्या कालावधीत शेतकऱ्यांना विमा संरक्षण आणि आर्थिक सहाय्य देणे.
- २) हवामान घटकावर आधारीत फळपिक नुकसानीच्या अत्यंत कठीण परिस्थितीत शेतकऱ्यांचे आर्थिक स्थैर्य अबाधित राखणे.

३) योजना कार्यान्वित करणारी यंत्रणा, समाविष्ट पिके व समाविष्ट शेतकरी

अ) सदर फळपिक विमा योजना खालील यंत्रणेमार्फत खालील जिल्हयातील फळपिकांसाठी सहपत्र-१ मध्ये नमूद केलेल्या महसूल मंडळ पातळीवर कार्यान्वित करण्यात येईल.

अ.क्र.	विमा कंपनीचे नाव	अ.क.	जिल्हे	फळपिक
१	<u>एचडीएफसी-अर्गो, ६ वा मजला, लिला बिझीनेस पार्क, अंधेरी - कुर्ला रोड, अंधेरी (पूर्व), मुंबई-४०००५९.</u>	१	बुलढाणा	द्राक्ष, पेरु, मोसंबी, डाळिंब
		२	ओरंगाबाद	द्राक्ष, मोसंबी, पेरु, डाळिंब
		३	सातारा	द्राक्ष, डाळिंब
		४	कोल्हापूर	द्राक्ष, काजू
		५	परभणी	मोसंबी
		६	बीड	द्राक्ष, डाळिंब, मोसंबी
		७	सांगली	द्राक्ष, डाळिंब
२	<u>इफको टोकिया जनरल इन्शुरन्स कंपनी लिमिटेड,</u> रुरल अॅन्ड को. ऑपरेशन डिपार्टमेंट, ४ था मजला प्लॉट क्र. ३ सेक्टर २९, गुरगाव, हरियाणा, १२२००९.	१	पुणे	द्राक्ष, डाळिंब, पेरु
३	<u>अँग्रीकल्वर इन्शुरन्स कंपनी ऑफ इंडिया लिमिटेड, मुंबई</u>	१	नाशिक	द्राक्ष, डाळिंब, पेरु
		२	अमरावती	मोसंबी
		३	जळगाव	डाळिंब

अ.क्र.	विमा कंपनीचे नाव	अ.क.	जिल्हे	फळपिक
	क्षेत्रिय कार्यालय स्टॉक एक्सचेंज टॉवर्स, पूर्व खंड, २० वा मजला दलाल स्ट्रीट फोर्ट मुंबई ४०००२३.	४	जालना	मोसंबी, द्राक्ष, डाळिंब, पेरु
		५	वर्धा	मोसंबी
		६	सोलापूर	द्राक्ष, डाळिंब, मोसंबी, पेरु
		७	नागपूर	मोसंबी
		८	वाशिम	डाळिंब
		९	अहमदनगर	मोसंबी, पेरु, द्राक्ष, डाळिंब
		१०	उस्मानाबाद	द्राक्ष, डाळिंब, मोसंबी, पेरु
		११	नांदेड	द्राक्ष, मोसंबी
		१२	हिंगोली	मोसंबी
		१३	धुळे	द्राक्ष, डाळिंब, पेरु
		१४	लातूर	द्राक्ष, डाळिंब
		१५	ठाणे	काजू
		१६	रत्नागिरी	काजू
		१७	रायगड	काजू
		१८	सिंधुदुर्ग	काजू

ब) हवामान आधारित फळपिक विमा योजना २०१३ अंतर्गत दुस-या टप्प्यात द्राक्ष, मोसंबी(आंबिया बहार), डाळिंब (हस्त बहार), पेरु (हस्त बहार) व काजू फळपिकांसाठी विमा संरक्षण देय आहे.

क) सहपत्र-१ मध्ये दर्शविलेले अधिसूचित क्षेत्र हे योजना राबविण्याचे क्षेत्र आहे. व यामधील अधिसूचित फळपिके म्हणजे द्राक्ष, मोसंबी (आंबिया बहार), डाळिंब (हस्त बहार), पेरु (हस्त बहार) व काजू घेणारे सर्व शेतकरी या योजनेत भाग घेण्यास पात्र आहेत.

ड) विविध वित्तीय संस्थांकडे पीक कर्जासाठी अर्ज केलेल्या व ज्याची अधिसूचित फळपिकासाठी पिक कर्ज मर्यादा मंजूर आहे अशा सर्व शेतकऱ्यांना ही योजना सक्तीची राहील.

इ) बिगर कर्जदार शेतकऱ्यांना ही योजना ऐच्छिक राहील.

ई) सदर योजना ३ मधील "ब" येथे निवड केलेल्या फळपिकाखालील किमान २० हेक्टर किंवा जास्त उत्पादनक्षम क्षेत्र असणाऱ्या सहपत्र-१ मध्ये दर्शविलेल्या महसूल मंडळात राबविण्यात येईल.

४) अधिसूचित फळपिके, विमा संरक्षण प्रकार (हवामान धोके), विमा संरक्षण कालावधी, विमा संरक्षित रक्कम, प्रमाणके (ट्रिगर) व नुकसान भरपाई रक्कम सहपत्र-दोन मध्ये नमूद केल्यानुसार राहातील.

५) अधिसूचित फळपिकांचा विमा हप्ता दर १२ टक्के राहणार असून त्यामधील समाविष्ट हवामान धोके - विमा संरक्षण कालावधी खालीलप्रमाणे राहील :-

फलपीके	समाविष्ट धोके	विमा संरक्षण कालावधी	
१) अ) द्राक्ष	अवेळी पाऊस	१६ ऑक्टोबर, २०१३	३१ जानेवारी, २०१४
	कमी तापमान	१ जानेवारी, २०१३	२८ फेब्रुवारी, २०१४
ब) द्राक्ष	अवेळी पाऊस	१६ ऑक्टोबर, २०१३	३१ जानेवारी, २०१४
२) मोसंबी (आंबिया बहार)	अवेळी पाऊस	१ नोव्हेंबर, २०१३	३१ डिसेंबर, २०१३
	जादा तापमान	१ मार्च, २०१४	३१ मार्च, २०१४
	जास्त पाऊस	१५ ऑगस्ट, २०१४	१५ सप्टेंबर, २०१४
३) डाळिंब (हस्त बहार)	अवेळी पाऊस	१ नोव्हेंबर, २०१३	३१ मार्च, २०१४
४) पेरु (हस्त बहार)	सापेक्ष आर्द्रता	१ नोव्हेंबर, २०१३	२८ फेब्रुवारी, २०१४
५) काजू	अवेळी पाऊस	१ डिसेंबर, २०१३	३१ जानेवारी, २०१४

६) विमा हप्ता अनुदान -

पथदर्शक हवामान आधारीत पीक विमा योजनेमध्ये भाग घेणाऱ्या सर्व शेतक-यांना विमा हप्त्यापोटी ५० टक्के अनुदान देय आहे. या अनुदानाच्या रकमेत केंद्र शासनाचा २५ टक्के व राज्य शासनाचा २५ टक्के हिस्सा राहील आणि शेतक-याने स्वतःची ५० टक्के रक्कम विमा हप्त्यापोटी भरावयाची आहे.

फलपीके	विमा संरक्षित रक्कम	एकूण विमा हप्ता	राज्य शासनाचे अनुदान	केंद्र शासनाचे अनुदान	शेतक-यांनी भरावयची रक्कम
१) द्राक्ष	१,५०,०००	१८,०००	४,५००	४,५००	९,०००
२) मोसंबी (आंबिया बहार)	६०,०००	७,२००	१,८००	१,८००	३,६००
३) डाळिंब (हस्त बहार)	१,००,०००	१२,०००	३,०००	३,०००	६,०००
४) पेरु (हस्त बहार)	३०,०००	३,६००	९००	९००	९,८००
५) काजू	७५,०००	९,०००	२,२५०	२,२५०	४,५००

७) या योजने बाबतचे फलपिक व त्यांचे हंगामनिहाय वेळापत्रक पुढीलप्रमाणे आहे :-

अ.क्र.	अ.क्र.	फलपिक	अंतिम तारीख	शेरा
१	कर्जदार शेतकरी / कर्ज घेतलेले व बँकेकडून अधिसुचित फलपिकासाठी पिक कर्ज मर्यादा मंजूर असलेले शेतकरी यांचा फलपिकांचा विमा करण्याची मुदत	द्राक्ष	१५ ऑक्टोबर, २०१३	ज्या शेतक-यांची अधिसुचित पिकसाठी ज्या शेतक-यांची पर्यंत कर्जमर्यादा मंजू असेल त्या सर्व शेतक-यांच्या क्षेत्राचा विमा विहित मुदतीत करून घेणे बँक्यांना अनिवार्य आहे.
		डाळिंब	३१ ऑक्टोबर, २०१३	
		मोसंबी		
		पेरु		
		काजू	३० नोव्हेंबर, २०१३	

अ.क्र.	अ.क्र.	फलपिक	अंतिम तारीख	शेरा
२	बँकांनी कर्जदार शेतक-यांची घोषणा पत्र (डिक्लेरेशन) संबंधीत विमा कंपनीस सादर करण्याची मुदत	द्राक्ष डाळिंब मोसंबी पेरु काजू	१५ नोव्हेंबर, २०१३ ३० नोव्हेंबर, २०१३ ३१ डिसेंबर, २०१३	
३	बिगर कर्जदार शेतक-यांनी विमा प्रस्ताव (प्रपोजल) बँकाना सादर करण्याची मुदत	द्राक्ष डाळिंब मोसंबी पेरु काजू	१५ ऑक्टोबर, २०१३ ३१ ऑक्टोबर, २०१३ ३० नोव्हेंबर, २०१३	ऐच्छिक सहभाग
४	बिगर कर्जदार शेतक-यांची घोषणा पत्रे (डिक्लेरेशन) बँकांनी विमा कंपनीस सादर करण्याची मुदत	द्राक्ष डाळिंब मोसंबी पेरु काजू	१५ नोव्हेंबर, २०१३ ३० नोव्हेंबर, २०१३ ३१ डिसेंबर, २०१३	

c) सदर योजनेतील हवामानाची आकडेवारी सादर करणे आणि नुकसान भरपाई अदा करणे याबाबतचे वेळापत्रक खालीलप्रमाणे राहील :-

तपशिल	कालावधी	शेरा
१) या योजनेत अधिसूचीत केलेल्या महसूल मंडळातील समाविष्ट केलेल्या हवामान घटकांची आकडेवारी सादर करणे	दर आठवड्याला दैनंदिन हवामान धोक्याची आकडेवारी सादर करणे	संबंधीत विमा कंपनी त्रयस्थ नोंदणीकृत संस्थेमार्फत स्थापित केलेल्या संदर्भ हवामान केंद्रामार्फत आकडेवारी उपलब्ध करून देईल.
२) नुकसान भरपाई अदा करणे	विमा कालवधी संपल्यापासून ४५ दिवसांत देय होईल	संबंधीत विमा कंपनी विमा हप्ता अनुदान व निवडलेल्या हवामान घटकांची आकडेवारी वेळेत मिळण्याच्या अटीचे अधीन राहून शेतक-यांना बँका मार्फत परस्पर अदा करेल.

९) **बँक सेवा शुल्क.**

कर्जदार व बिगर कर्जदार शेतकऱ्यांकडून जमा केलेल्या विमा हप्त्याच्या ५ टक्के रक्कम विमा कंपनीकडून बँक सेवा शुल्क म्हणून नोडल बँकाना परस्पर देय होईल.

१०) **नुकसान भरपाई ठरविण्याची पध्दत व इतर बाबी.**

नुकसान भरपाई ठरविण्याची पध्दत सहपत्र - ३ मध्ये दर्शविल्यानुसार राहील.

११) ॲंग्रीकल्चर इन्शुरन्स कंपनी ऑफ इंडिया लिमिटेड, इफको टोकिया जनरल इन्शानस कंपनी व एचडीएफसी-अर्गो या संस्थेस योजनेत सहभागी होणाऱ्या शेतकऱ्यांना द्यावयाचे अनुदानासाठी राज्य शासनाच्या हिश्यापोटी देय होणारा खर्चाबाबत आवश्यक लेखाशीर्षाखालील संगणक सांकेतांक स्वतंत्रपणे कळविण्यात येईल.

१२) सहाय्यक संचालक, लेखा कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे- १ यांना आहरण व संवितरण अधिकारी व संचालक, फलोत्पादन, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे- १ यांना या योजनेचे मुख्य समन्वयक म्हणून घोषित करण्यात आलेले आहे. या योजनेबाबत अधिसूचित तालुक्यातील निवडलेल्या महसूल मंडळ पातळीवर ऐंग्रीकल्चर इन्शुरन्स कंपनी ऑफ इंडिया लिमिटेड, इफको टोकिया जनरल इन्शुरन्स कंपनी व एचडीएफसी-अर्गो या संस्थेमार्फत फळपिक विमा योजना राबविण्याबाबत व संदर्भ हवामान केंद्र स्थापन करण्याबाबत त्वरीत कार्यवाही करण्यात यावी.

१३) प्रायोगिक तत्त्वावरील हवामानावर आधारीत पथदर्शक फळपिक विमा योजनेचा आढावा राज्य स्तरीय पिक विमा समन्वय समितीच्या बैठकीत घेण्यात येऊन नवीन फळपिकांचा अंतर्भाव करणे / योजनेचे पुनर्विलोकन करून योजना पुढे चालू ठेवणे याबाबतचा निर्णय घेण्यात येईल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१३०९०७९६४५३९२०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(हे. द. भांगले)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
२. मा. उपमुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
३. मा.मंत्री (फलोत्पादन) यांचे खाजगी सचिव
४. मा.मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव

५. मा.राज्यमंत्री (फलोत्पादन) यांचे खाजगी सचिव
६. मा.राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव
७. मा.मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहाय्यक
८. मा.अप्पर मुख्य सचिव (कृषि) यांचे स्वीय सहाय्यक
९. प्रधान सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ३२.
१०. प्रधान सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ३२.
११. प्रधान सचिव (महसूल व वन), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ३२.
१२. सचिव (सहकार), सहकार, पणन व वस्त्रोदयोग विभाग, मंत्रालय, मुंबई - ३२.
१३. सचिव, कृषि मंत्रालय, भारत सरकार (कृषि व सहकार विभाग)कृषि भवन, नवी दिल्ली (पत्राने)
१४. सचिव, वित्त मंत्रालय, भारत सरकार (वित्त विभाग) (विमा) नवी दिल्ली (पत्राने)
१५. संचालक, पिक विमा भारत सरकार, कृषि मंत्रालय, कृषि व सहकार विभाग, नवी दिल्ली.
१६. आयुक्त कृषि, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
१७. अध्यक्ष व कार्यकारी संचालक, भारतीय कृषि विमा कंपनी, १३ वा मजला, अंबादीप बिल्डींग, कस्तुरबा गांधी मार्ग, कॅनॉट प्लेस, नवी दिल्ली.
१८. क्षेत्रीय व्यवस्थापक, इंग्रीकल्वर इंश्युरन्स कंपनी ऑफ इंडिया लिमिटेड मुंबई क्षेत्रीय कार्यालय स्टॉक एक्सचेंज टॉवर्स, पूर्व खंड, २० वा मजला, दलाल स्ट्रीट, फोर्ट, मुंबई ४०० ०२३.
१९. क्षेत्रीय व्यवस्थापक, इफको टोकिया जनरल इन्शुरन्स कंपनी लिमिटेड, रुरल ऑन्ड को. ऑपरेशन डिपार्टमेंट, ४ था मजला प्लॉट क्र.३ सेक्टर २९, गुरगाव, हरियाणा, १२२००१.
२०. व्यवस्थापक, एचडीएफसी-अर्गो, ६ वा मजला, लिला बिझीनेस पार्क, अंधेरी-कुर्ला रोड, अंधेरी (पूर्व), मुंबई ५१.
२१. संचालक लेखा व कोषागारे, मुंबई
२२. सर्व विभागीय आयुक्त,
२३. अधिदान व लेखा अधिकारी, लेखा व कोषागारे संचालनालय, मुंबई - ३२.
२४. निवासी लेखापरिक्षा अधिकारी, मुंबई
२५. महाव्यवस्थापक, महाराष्ट्र नागरी बँक, ९ नगीनदास रोड, मुंबई-२३
२६. महाव्यवस्थापक, नाबार्ड, पुनम चेंबर , शिवसागर इस्टेट, वरळी, मुंबई
२७. महालेखापाल (लेखा परीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई / नागपूर
२८. विमा संचालक, म्हाडा इमारत, पहिला मजला, बांद्रा पूर्व, मुंबई
२९. संचालक, माहिती आणि प्रसिध्दी (प्रसिध्दीसाठी) मंत्रालय, मुंबई
३०. संचालक, फलोत्पादन, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-०५
३१. संचालक, विस्तार व प्रशिक्षण, साखर संकुल, पुणे-०५

३२. मुख्य सांख्यिक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-९
३३. सर्व जिल्हाधिकारी,
३४. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
३५. सर्व व्यवस्थापक जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक,
३६. सर्व विभागीय कृषि सह संचालक, महाराष्ट्र राज्य,
३७. उप महाव्यवस्थापक, नाबाड्ड, पुनम चेंबर, ५४ वेलस्ली रोड, शिवाजीनगर, पुणे-५
३८. सरव्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक , ९ नगीनदास रोड, मुंबई- २३
३९. मुख्य अधिकारी, सेंट्रल फायनान्स एजन्सी, महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक , ९ नगीनदास रोड, मुंबई- २३
४०. मुख्य अधिकारी, ग्रामीण नियोजन व पत विभाग, रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया, फोर्ट, मुंबई
४१. व्यवस्थापक, महाराष्ट्र बँक १५०१ , शिवाजीनगर, पुणे-५
४२. सर्व जिल्हा अधिकारी, कृषि अधिकारी
४३. सर्व सहसचिव /उपसचिव /अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय मुंबई - ०३२
४४. उपसचिव, नियोजन विभाग (कार्या.१४३१) / वित्त विभाग (व्यय-१)
४५. उपसचिव (अर्थसंकल्प), उपसचिव (१२ओ), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय मुंबई - ०३२
४६. निवडनस्ती -१४ ओ

સહપત્ર - ૧

પથરદર્શી હવામાનાવર આધારીત ફળપિક વિમા યોજના સન ૨૦૧૩-૧૪ સાઠી અધિસૂચિત ફળપિકે, જિલ્હે, તાલુકે વ મહસૂલ મંડળે

અ.ક્ર.	ફળ પીક	જિલ્હા	તાલુકે	મહસૂલ મંડળ
૧	દ્રાક્ષ	સાંગલી	મિરજ	મિરજ, બુધગાવ, કસબેદિગ્રજ, કૌલાપૂર, માલગાવ, અરગ
			કડેગાંવ	કડેગાંવ, શાલ્ગાવ, નેવરી
			વાલ્વા	વાલ્વા, ઇસ્લામપૂર, આષ્ટા, તાકારી, કોરગાવ
			ખાનાપૂર	વિટા, લેંગરે, ભાલ્વણી, ખાનાપૂર, કરંજે
			પલૂસ	પલૂસ, કુંડલ, મિલવડી, અંકલખોપ
			જત	જત, ડફળાપૂર, કુંભારી, મુંચંડી, શોગાવ, માડગયાલ, ઉમદી, સંખ
			તાસગાવ	તાસગાવ, વિસાપૂર, સાવલ્જ, મણેરાજૂરી, યેણાવી, માંજરો
			આટપાડી	ખરસંડી
			કવઠે મહાકાલ	કવઠેમહાકાલ, કુચી, ઢાલગાવ, દેશીંગ, હિંગણગાવ
			સોલાપૂર	ઉત્તર સોલાપૂર ઉ. સોલાપૂર, શેળગી, વડાળા, માર્ડી, તિન્હે
			દક્ષિણ સોલાપૂર	બોરામણી, મુસ્તી, વલ્સંગ, મંદ્રૂપ, વિંચૂર, નિંબર્ગી, હોટગી
			બાર્સી	બાર્સી, ખાંડવી, આગલગાંવ, પાંગરી, પાનગાંવ, સુર્ડી, વૈરાગ, નારી, ઉપલેદુમાલા, ગૈંગાંવ
			અક્કલકોટ	અક્કલકોટ, જેઊર, તડવલ, કરજગી, દુધની, મૈદર્ગી, વાગદરી, ચપલગાંવ, કિણી
			મોહોળ	મોહોળ, નરખેડ, શેટફલ, પેનુર, વાઘોલી, કામતીબુ. સાવલેશ્વર, ટાકણી સિકંદર
			માઢા	માઢા, દારફલ,
				કુર્ડુવાલી, ટેંભૂર્ણી, મોડનિંબ, લજાલ, રોપલે, મૈસગાવ, રાંઝણી.
			કરમાળા	જેઊર, કેમ, કરમાળા, ઉમરડ, અર્જુનનગર, સાલસે, કેતૂર
			પંઢરપૂર	પંઢરપૂર, ભંડીશેગાંવ, ભાલ્વણી, કરકંબ, પટ.કુરોલી, પુલ્લજ, ચળે, તુંગત, કાસેગાંવ
			સાંગોલા	સાંગોલા, શિવણે, જવણા, હતીદ, સોનંદ, કોળા, નાઝરા, મહુદ બુ., સંગેવાડી
			માલશિરસ	માલશિરસ, ઇસ્લામપૂર, પિલિવ, વેણાપૂર
	નાશિક	મંગલવેઢા	મંગલવેઢા, બોરાળે, આંધલગાવ, ભોસે, હુલજંતી, મરવઢે, મારાપૂર	
		નાશિક	નાશિક, માડસાંગવી, આડગાવ, મખમલાબાદ, સાતપૂર, પાથર્ડી, ગિરનારે, દેવણાલી, શિદેપળસે	
		દિંડોરી	દિંડોરી, મોહાડી, ઉમરાળે (બુ.), નનાશી, કોશીબે, કસબેવણી,	

અ.ક્ર.	ફક્ત પીક	જિલ્હા	તાલુકે	મહસૂલ મંડળ
				વરખેડા
			માલેગાવ	માલેગાવ
			ઇગતપૂરી	વાડીવરે
			નિફાડ	નિફાડ, પિંપળગાવ, બ. રાનવડ, લાસલગાવ, ચાંદોરી, દેવગાવ, સાયખેડા, ઓઝાર, નાંદુર-મધમેશ્વર
			ત્રંબકેશ્વર	ત્રંબકેશ્વર, વેલુંજે
			સિન્નર	સિન્નર, પાદુર્લી, દેવપૂર, વાવી, શહા, નાંદુર-શિંગોટે
			યેવલા	પાટોદા, જળગાવ નેઊર
			ચાંદવડ	ચાંદવડ, દિઘવદ, વડનેરભૈરવ, વડાળીભોઈ, દુગાવ, રાયપૂર
			નાંદગાવ	હિસવળ (બુ)
			કળવણ	કળવણ, મોકભણગી
			બાગલાણ	બાગલાણ, બ્રામ્હણગાવ, નામપૂર, જાયખેડા, વીરગાવ, તાહરાબાદ
			દેવળા	દેવળા, લોહનેર
	પુણે		દૌંડ	યવત, રાહૂપાટસ
			આંબેગાવ	કળંબ
			બારામતી	બારામતી, વડગાવ નિંબાળકર
			જુન્નર	જુન્નર, નારાયણગાવ, નિમગાવ સાવા, બેલ્હે વડગાવ આનંદ, રાજૂર
			ઇંદાપૂર	ઇંદાપૂર, બાવડા, ભિગવણ, સણસર, નિમગાવ, લોણી, કાઠી, અંથરુણે
	અહમદનગર		અહમદનગર	નાગાપૂર
			શ્રીગંડા	બેલવંડી, ચિંભળા
			સંગમનેર	સંગમનેર (બુ), ઘારગાવ
			કોપરગાવ	રવંદે, સુરેગાવ
			રાહાતા	રાહાતા, લોણી, બાભલેશ્વર, પુણતાંબા
			શ્રીરામપૂર	ઉંડીરગાવ
			કર્જત	કર્જત, રાશીન
	લાતૂર		રેણાપૂર	કારેપૂર
			ઔસા	ઔસા, લામજણા, કિનીથાટ, કિલ્લારી, બેલકુડ, ભાદા
			ઉદગીર	મોઘા, દેવર્જન
			ચાકૂર	નળેગાવ, શેળગાવ
			નિલંગા	નિલંગા, ઔરાદ શહાજાણી, આબૂલગા, કાસાર, બાલકુદા
	ઉસ્માનાબાદ	ઉસ્માના બાદ		ઉસ્માનાબાદ શા., ઉસ્માનાબાદ ગ્રા., બેંબળી, કેસેગાવ, પાડોળી, તેર, ઢોકી, જાગજી

અ.ક્ર.	ફક્ત પીક	જિલ્હા	તાલુકે	મહસૂલ મંડળ
			તુલ્જાપૂર	તુલ્જાપૂર, સાવરગાવ, સલગરા દિ, ઈટકળ, જળકોટ, મંગરુલ, નળદુર્ગ
			ભૂમ	ભૂમ, વાલવડ, માણકેશ્વર, અંભી, ઈટ
			પરંડા	પરંડા, આસુ, જવળા નિ, આનાળા, સોનારી
			કળંબ	કળંબ, ઇટકૂર, યેરમાળ, મોહા, શિરાઢોણ, ગોવિદપૂર
			ઉમરગા	ઉમરગા, દાળીબ, નારંગવાડી, મુલ્ઝ, મુરુમ
			વાશી	વાશી, તેરખેડા, પારગાવ
			લોહારા	લોહારા, માકણી, જેવળી
		જાલના	જાલના	વાઘુળ જહાંગિર
		બીડ	કેજ	કેજ
			અંબેજોગાઈ	પાટોદા, મમદાપૂર, ઘાટનાંદુર, બર્ડાપૂર
		સાતારા	ખટાવ	કલેઢોણ, કાતરખટાવ, વડૂજ, માયણી, નિમસોડ, બુધ
			કોરેગાવ	કોરેગાવ, વાઠાર સ્ટે., પિંપોડે (બુ)
			કરાડ	સૈદાપૂર, શેણોલી, ઉંડાળે.
		કોલ્હાપૂર	પન્હાળા	કળે
			હાતકણંગલે	હાતકણંગલે, વડગાવ
			શિરોળ	નાંદણી, જયસિંગપૂર
		જળગાંવ	જળગાંવ	પિંપ્રાળા, ભોકર, મ્હસાવદ
			ભૂસાવળ	વરણગાંવ, પિંપળગાંવ બુ.
			મુક્તાઈનગર	મુક્તાઈનગર, અંતર્લી, ઘોડસગાંવ કુ-હા
			રાવેર	રાવેર, ખાનાપૂર, ઐનપૂર, ખીરી બુ. નિંભોરા બુ. ખિરોંદા પ્ર.ભા., સાવદા
			યાવલ	યાવલ, કિનગાંવ, સાકણી, બામનોદ, ભાલોદા, ફેજપૂર
			બોદવડ	નાડગાંવ
			અંમળનેર	અંમળનેર, નગાંવ, પાતોડા, અંમળગાંવ, મારવાડ
			ચોપડા	ચોપડા, ચહાર્ડી, હાતેડ, અડાવદ, ધાનોરા પ્ર.અ., લાસૂર
			ધરણગાંવ	ધરણગાંવ, સાળ્વા, પિંપ્રી, રોટવદ, ચાંદસાર, પાલદી
			એરંડોલ	એરંડોલ, રિંગણગાંવ, ઉત્રાણ ગૃ.હ., કાસોદા
			ભડગાંવ	ભડગાંવ, કજગાંવ, કોળગાંવ આમડદે
			જામનેર	જામનેર, નેરી, માલદાભાડી, પહૂર, શેંદૂર્ણી, તોંડાપૂર, ફત્તોપૂર, વાકડી
			ચાળીસગાંવ	ચાળીસગાંવ, શિરસગાંવ, બહાલ, મેહૂણબારે, હાતલે, તળેગાંવ, ખડકી બુ.
			પાચોરા	પાચોરા, નાંદ્રા, કુ-હાડ બુ., નગરદેવલા, ગાલ્ણ, વરખેડી, પિંપળગાંવ બુ.

અ.ક્ર.	ફક્ત પીક	જિલ્હા	તાલુકે	મહસૂલ મંડળ
		ધૂળે	ધૂળે	ધૂળે (શહર), શિરુડ, બોરકુંડ, આર્વિ, સોનગિર, નગાંવ બુ, ફાગણે, મુકટી, ધુલેગ્રામીણ, કુસુબા, નેરમ, લામકાણી
		શિંદખેડા	શિંદખેડા, ચિમઠાણે, શોવાડે, ખલાણે, નરડાણે, બેટાવદ,	વર્ષી, દોંડાઈચા, વિખરણ, વિરદેલ
		સાક્રી	સાક્રી, કાસારે, મ્હસદી પ્ર ને, દુસાને, નિજામપૂર, બ્રામ્હણવેલ,	પિંપળનેર, દહીવેલ, કુડાશી, ઉમરપાટા
		શિરપૂર	શિરપૂર, બોરાડી, અર્થે, જવખેડે, હોળેનાથે, થાળનેર સાંગવી	
		ઔરંગાબાદ	પૈઠણ	પૈઠણ, લોહગાવ
			ગંગાપૂર	વાલ્લુજ, શેંડુરવાદા
			કન્નડ	કન્નડ, ચિખલઠાણ, ચાપાનેર, ચિંચોળી, કરંજખેડા, દેવગાવઈ
		નાંદેડ	નાંદેડ	તરોડા બુ, તુપ્પા, વસરણી, લિંબગાંવ, વિષ્ણૂપૂરી
			અર્ધાપૂર	અર્ધાપૂર, દાભડ, માલેગાંવ
			મુદખેડ	મુદખેડ, મુગટ, બારડ
			હાદગાંવ	હાદગાંવ, તામસા, મનાઠા, આષ્ટી
			લોહા	શેવડી બા.
			ભોકર	ભોકર
			દેગલૂર	મરખેલ, હાણગાંવ
		બુલઢાણા	બુલઢાણા	
			મોતાણા	બોરાખેડી
			જળગાંવ	જળગાંવ
			સંગ્રામપૂર	બાવનપીર, સોનાણા
૨	મોસંબી	ઔરંગાબાદ	ઔરંગાબાદ	ચિત્તે, પિંપળગાવ, લાડસાંગવી, કરમાડ
			પૈઠણ	પૈઠણ, પિંપળવાડી, ઢોરકીન, લોહગાંવ, નાંદર, વિહામાંડવા, પાચોડ, અઝુલ, બીડકિન, બાલાનગર
			વૈજાપૂર	ગારજ, લાસૂરગાવ, મહાલગાવ, નાગમઠાણ, શિવૂર, લોણી(ખુ), બોરસર.
			ગંગાપૂર	ગંગાપૂર, હરસૂલ, વાલ્લુજ, તુર્કાબાદ, સિદ્ધનાથ, વડગાવ, માંજરી, શેંડુરવાડા, ડોણગાવ, ભેંડાણા
			ખુલતાબાદ	વેરુલ
			સિલ્લોડ	ગોળેગાવ, નિલ્લોડ
		જાલના	જાલના(શ), જાલના(ગ્રા), રામનગર, નેર, વિરેગાવ, પાચનવડગાવ, વાઘુલ જહાંગિર, શેવડી	
			ભોકરદન	ભોકરદન, સિઓરા, હસનાબાદ, રાજૂર, કેદારખેડા
			જાફરાબાદ	જાફરાબાદ, માહોરા, કુંભારજીરી, ટેંભુર્ણી, વરુઢ(બુ).
			બદનાપૂર	બદનાપૂર, શેલગાવ, દાભાડી, બાવનીપાંઘરી, રોશનગાવ

અ.ક્ર.	ફક્ત પીક	જિલ્હા	તાલુકે	મહસૂલ મંડળ
			અંબડ	અંબડ, ધનકર પિંપરી, જામખેડ, રોહીલાગડ, વડી ગોદ્રી, ગૌંદી, સુખાપૂરી
			ઘનસાવંગી	ઘનસાવંગી, રાણીઉચેગાવ, કુંભાર પિંપળગાવ, તિર્થપૂરી, અંતરવાલી ટેંભી, જાંબ સમર્થ, રાંજણી
			પરતૂર	પરતૂર, વાટૂર, સાતોના, શ્રીષ્ટી, આષ્ટી
			મંઠા	મંઠા, પાંગરી ગોસાવી, તળણી, ઢોકસાલ
		અહમદનગર	શેવગાંવ,	ચાપડગાંવ.
			પાથર્ડી	કરંઝી, પાથર્ડી
		નાંદેડ	નાંદેડ	લિંબગાંવ, વિષ્ણૂપુરી
			મુદખેડ	બારડ
		પરભણી	પરભણી	પરભણી, ઝરી
			પાથરી	પાથરી, હાદગાવ(બુ)
			માનવત	માનવત, કેકરજવાલા, કોલ્હા
			સેલૂ	સેલૂ
		બીડ	બીડ	રાજૂરીન, પિપંળનેર ,રાજુરી બુ .
			ગેવરાઈ	ગેવરાઈ, તલવાઢ, ધોડરાઈ ,ઉમાપુર ,ચકલાંબા ,માદલ્મોહી , પાચેગાવ ,જાતેગાવ ,તલવાડા ,રેવકી ,સિરસદેવી
			માજલગાંવ	માજલગાંવ, કિટ્ટીઆડગાંવ
			અંબાજોગાઈ	પાટોદામમદાપૂર, ઘાટનાંદૂર
		અમરાવતી	અમરાવતી	બડનેરા, ડવરગાંવ ,માહુલી જહાંગિર, નાંદગાવ પેઠ
			વરુડ	વરુડ, શેંદુરદરાધાર, લોણી, પુસણા, બેનોડા, વાઠોડા, રાજૂરાબાજાર
			મોર્શી	મોર્શી, હિવરખેડ, શિરખેડ, અંબાડા, નેરપિંગણાઈ
			તિવસા	વરખેડ, વન્હા, મોઝારી
			ધામણગાંવ રેલ્વે	ધામણગાંવ રેલ્વે, ચિંચોલી, અંજનસિંગી
		બુલઢાણા	સિંદખેડ રાજા	સિંદખેડ રાજા, સોનોશી, કિનગાવ રાજા, દુસર બીડ, મલકાપૂર પાંગરા, શેંદુરજન, સાખરખેર્ડા
		નાગપૂર	નાગપૂર ગ્રા	વાડી
			કાટોલ	કાટોલ ,મેટપાજરા ,યેડવા ,કોઢાંલી ,પારડસિંગા ,રિધોરા
			નરખેડ	નરખેડ ,સાવરગાવ ,જલાલખેડા ,મોવાડ ,મેઢલા ,મિષ્ણૂર
			સાવનેર	કેલ્વદ ,ખાપા ,સાવનેર ,પાટણસાંવંગી ,બઢેગાંવ
			કળમેશ્વર	કળમેશ્વર ,મોહપા ,ધાપેવાડા ,તેલકામઠી
		વર્ધા	કારંજા	કારંજા ,સારવાડી ,કન્નમવાર ,ઠાણેગાંવ
			આષ્ટી	સાહુર ,આષ્ટી ,તળેગાંવ
		ઉસ્માનાબાદ	ઉસ્માના બાદ	ઉસ્માનાબાદ ગ્રા., જાગજી

અ.ક્ર.	ફક્ત પીક	જિલ્હા	તાલુકે	મહસૂલ મંડળ
			તુલ્જાપૂર	તુલ્જાપૂર, સાવરગાવ, સલગરા દિ, ઈટકળ, જળકોટ, મંગરુલ, નળદુર્ગ
			ભૂમ	વાલવડ ,માણકેશ્વર,અંભી ,ઇટ
			પરંડા	પરંડા ,આસુ ,જવળા નિ ,આનાળા ,સોનારી
			લોહારા	લોહારા
			પરાંડા	પરાંડા, આસુ ,જવળા નિ. અનાળા, સોનારી
			વાશી	વાશી,તેરખેડા,પારગાવ,
		હિંગોલી	હિંગોલી	હિંગોલી , સિરસમ બુ,લિંબાળ માલહિવરા ,સિરસમ બુ ,નર્સી ના ,બાસંબા, ડિગ્રસ
			ઔઢા	ઔઢા ના.સાળણ,જાવળા બાજાર,શિરડ
			સેનગાવ	ગોરેગાવ ,સાખર હત્તા ,આજેગાવ
			કળમનુરી	કળમનુરી , આ બાળાપૂર ,નાંદાપૂર ,વાકોડી ,વારંગા ફાટા , ડોંગરકડા
			વસમત	હ્યાતનગર)ચોંડી આંબા (ટેભૂર્ણી,હટટા ,ગિરગાવ
		સોલાપૂર	બાર્ણી	બાર્ણી,આગળગાંવ, પાંગરી, નારી ,ખાંડવી ,પાનગાવ ,સુર્ડી , વૈરાગ ,ઉપછે દુ.
			અક્કલકોટ	મૈંદર્ગી.
			મોહોળ	મોહોળ, શોટફળ,ટાકળી સિકંદર.
			માઢા	માઢા, દારફળ, મૈસગાંવ, કુરુવાડી, ટેંભૂર્ણી,મોડનિંબ.
			કરમાળા	કરમાળા, જેઝર, ઉંમરડ, કેમ, કોર્ટી, અર્જૂનનગર ,સાલસે
			પંઢરપૂર	પંઢરપૂર, ભંડીશેગાંવ, ભાલવણી, કરકંબ, પટકુરોલી, પુલ્જ, ચળે, તુંગત, કાસેગાંવ
			સાંગોલા	સાંગોલા, શિવળે, જવળા, હતીદ, સોનંદ, કોળે, નાઝરે, મહુદ બુ., સંગેવાડી.
૩	ડાળીંબ	બુલઢાણા	ચિખલી	પેઠ, ચિખલી ,ચાંધઈ
		જળગાંવ	ચાળીસગાંવ	ચાળીસગાંવ, શિરસગાંવ, બહાલ, મેહૂણબારે, હાતલે, તળેગાંવ, ખડકી બુ.
			પાચોરા	પાચોરા, નાંદ્રા, કુ-હાડ બુ., નગરદેવળા, ગાળણ, વરખેડી, પિંપળગાંવ બુ.
		ઘૂલે	ઘૂલે	આર્વી, કુસુંબા, નેર (મ), લામકણી, ઘૂલે (શહર), શિરુડ, બોરકુંડ, આર્વી, સોનગિર, નગાંવ બુ., ફાગળે, મુકટી, ઘૂલે (ગ્રામીણ)
			સાક્રી	સાક્રી, કાસારે, મ્હસદી પ્ર ને, દુસાને,નિજામપૂર,બ્રાહ્મણવેલ, પિંપળનેર, દહીવેલ,કુડાશી ઉમરપાટા
			શિંદખેડ	શિંદખેડા ,ચિમઠાણે ,શેવાડે,ખલાણે,નરડાણે,બેટાવદ

અ.ક્ર.	ફક્ત પીક	જિલ્હા	તાલૂકે	મહસૂલ મંડળ
			વર્ષી, દોંડાઈચા, વિખરણ, વિરદેલ શિરપૂર	વર્ષી, દોંડાઈચા, વિખરણ, વિરદેલ શિરપૂર, બોરાડી, અર્થે, જવખેડે, હોળનાથે, થાળનેર સાંગવી
		સાંગલી	મિરજ	આરગ
			તાસગાવ	સાવળજ, માંજર્ડે
			વિટા	લેંગરે, કરંજે.
			આટપાડી	આટપાડી, દિઘંચી, ખરસંડી
			જત	જત, કુંભારી, મુંચડી, શોગાવ, માડગ્યાળ, ઉમદી, સંખ
			કવઠે મહાકાળ	કવઠે મહાકાળ, કુચી, ઢાલગાવ, દેસીંગ, હિંગણગાવ
		સોલાપૂર	ઉ. સોલાપૂર	વડાણા, માર્ડી, તિન્હે, ઉત્તર સોલાપૂર .
			દ. સોલાપૂર	નિંબર્ગી, બોરામણી, મુક્તી, વળસંગ, મંદ્રૂપ, વિચૂર, હોટગી.
			બાર્ણી	બાર્ણી, આગળગાંવ, પાંગરી, નારી, ખાંડવી, પાનગાવ, સુર્ડી, વૈરાગ, હુંબળ દુ, ગૌડગાવ, ઉપાલે દુ.
			અક્કલકોટ	અક્કલકોટ, જેઝર, ચપળગાંવ, તડવળ, કરજગી, દુધની, મૈદર્ગી, વાગદરી, કિણી.
			મોહોળ	મોહોળ, નરખેડ, શેટફળ, પેનુર, વાઘોલી, કામતી બુ. સાવલેશ્વર, ટાકણી સિકંદર.
			માઢા	માઢા, દારફળ, રોપળે, મૈસગાંવ, કુર્ડુવાડી, ટેંભૂર્ણી, મોડનિબ, લઊલ, રાંઝણી
			કરમાણા	કરમાણા, જેઝર, ઉંમરડ, કેતૂર, કેમ, કોર્ટી, અર્જૂનનગર, સાલસે
			પંઢરપૂર	પંઢરપૂર, ભંડીશેગાંવ, ભાલવણી, કરકંબ, પટ.કુરોલી, પુલ્લુજ, ચળે, તુંગત, કાસેગાંવ
			સાંગોલા	સાંગોલા, શિવળે, જવણા, હતીદ, સોનંદ, કોળે, નાઝરે, મહુદ બુ. સંગેવાડી
			માળશિરસ	માળશિરસ, ઇસ્લામપૂર, અકલૂજ, લવંગ, મ્હાલુંગ, પિલીવ, વેળાપૂર, નાતેપૂતે, દહીગાંવ, સદાશિવનગર
			મંગલવેડા	મંગલવેડા, બોરાળે, અંધલગાવ, ભોસે, હુલજંતી, મરવડે, મારાપૂર.
		નાશિક	નિફાડ	લાસલગાવ, દેવગાવ
			સિન્નર	સિન્નર, દેવપૂર, વાવી, શાહા, નાંડુર, શિંગોટે
			યેવલા	પાટોદા, જળગાવ, નેઝર
			માલેગાવ	દાભાડી, માલેગાવ, વડનેર, કરંજ, ગબ્ધણ, ઝોડગાવ, કળવાડી, કવળાણે, સવદાણે, સાયને (બુ)
			ચાંદવડ	ચાંદવડ, રાયપૂર, દિઘવડ, દુગાવ, વડનેર ભેરવ, વડાળી ભોર્ઝ.
			નાંદગાવ	વેહલગાવ, જાતેગાવ, હિસવળ (બુ), નાંદગાવ, મનમાડ

અ.ક્ર.	ફક્ત પીક	જિલ્હા	તાલુકે	મહસૂલ મંડળ
			કળવણ	કળવણ, નવી બેજ.
			બાગલાણ	બાગલાણ, બ્રાહ્મણગાવ, નામપૂર, જાયખેડા, વિરગાવ, દાંગસૌદાણે, મુલહેર, તાહરાબાદ
			દેવળા	દેવળા, લોહણેર, ઉમરાણી
		જાલના	જાલના	જાલના ગ્રા.., વાઘુલ્લ,(જા), વિરેગાંવ, જહાંગિર, રામનગર, પાચનવડગાંવ, નેર, શેવલી
			અંબડ	અંબડ, શામખેડ, ગોંડી, કરમાડ
			જાફ્રાબાદ	ટેંભુર્ણી, વરુડ બુ. જાફ્રાબાદ, કુભાંડઝરી
			ભોકરદન	ભોકરદન, રાજૂર, પિંપળગાવ, સિપોરા, હસનાબાદ, કેદારખેડા
			ઘનસાવંગી	ઘનસાવંગી, તિર્થપૂરી, કુભાર પિંપળગાવ, રાજણી, જામસમર્થ, અંતરવાલી ટેભી, જામસમર્થ, રાણી ઉંચેગાવ
			મંઠા	મંઠા, પાંગરી, ગોસાવી, તળણી, ઢોકસાળ
			બદનાપૂર	બદનાપૂર, દાભાડી, રોષણગાંવ, શેળગાંવ, બાવણે પાગરી
			પરતૂર	પરતૂર, વાટૂર, આષ્ટી, સાતોના, શ્રીષ્ટી.
		ઔરંગબાદ	પૈઠણ	પૈઠણ, નાંદર, વિહામાંડવા, પિંપળવાડી મ.
			વૈજાપૂર	વૈજાપૂર, ખંડાણા, લાડગાવ, ભારડા, લાસૂર સ્ટેશન
			ગંગાપૂર	ગંગાપૂર, હાર્સુલ, વાકુડા
			સિલ્લોડ	સિલ્લોડ, સાયગાવ
		અહમદનગર	અહમદનગર	સાવેડી, કાપૂરવાડી, ભિંગાર, નાગાપૂર, ચિંચોડી પાટીલ, વાલ્કી, રૂઝ છત્તીસી
			પારનેર	પારનેર, ભાલ્લવણી, વાડેગવ્હાણ, વડજીરે, નિઘોજ, ટાકળી, ઢાકેશ્વર, પળશી
			શ્રીગોંડા	શ્રીગોંડા, માંડવગણ, બેલવંડી, પેડગાવ, ચિભંણા, દેવદૈઠણ, કોળગાવ
			કર્જત	કર્જત, રાશીન, ભાબોરા, કાંભળી, મિરજગાવ, માહી.
			જામખેડ	અરણગાવ, ખર્ડા.
			શેવગાવ	શેવગાવ, ભાતકુંગાવ, ઢોરજળગાવ, શે એરંઝગાવ.
			પાથર્ડી	પાથર્ડી, માણિકદાંડી, ટાકલીમાનૂર, કરંજી, મિરી
			નેવાસા	નેવાસા(બુ), સલાવતપૂર, કુકાણા, ચાંદા, ઘોડેગાવ, વડાણા, બહિરોબા
			રાહૂરી	રાહૂરી (બુ), સાત્રળ, તહારાબાદ, દેવળાલી પ્રવરા, બ્રાહ્મણી, વાંબોરી
			સંગમનેર	સંગમનેર (બુ), ધાંદરફળ (બુ), અશ્વિ (બુ), શિબલાપૂર, તળેગાવ, સામનાપૂર, ઘારગાવ, ડોળસણે, સાકૂર, પિંપર્ણ
			અકોલે	અકોલે, વિરગાવ, કોતૂલ, બ્રાહ્મણવાડા

અ.ક્ર.	ફળ પીક	જિલ્હા	તાલુકે	મહસૂલ મંડળ
			કોપરગાવ	રવંદે, સુરેગાવ, પોહેગાવ
			રાહતા	રાહતા, શિર્ડી, લોણી, બાભલેશ્વર, પુણતાંબા
			શ્રીરામપૂર	ઉંડીરગાવ
		લાતૂર	રેણાપૂર	કારેપૂર
			ઔસા	ઔસા, લામજણા, કિનીથોટ, કિલ્લારી, બેલકુડ, ભાદા
			ઉદગીર	નાગલગાવ
			ચાકૂર	ચાકૂર, નળેગાવ, વડવળ નાગનાથ
			નિલંગા	નિલંગા, ઔરાદ શહાજાણા
		ઉસ્માનાબાદ	ઉસ્માનાબાદ શા., ઉસ્માનાબાદ ગ્રા., બેંબળી, કેસેગાવ, પાડોળી, તેર, ઢોકી, જાગજી	
			તુલ્જાપૂર	તુલ્જાપૂર, સાવરગાવ, સલગરા દિ, ઈટકળ, જળકોટ, મંગરુલ, નળદુર્ગ
			ભૂમ	ભૂમ. વાલવડ, માણકેશ્વર, અંભી, ઈટ
			પરંડા	પરંડા, આસુ, જવણ નિ., આનાણા, સોનારી
			કળંબ	કળંબ, ઇટકૂર, યેરમાલ, મોહા, શિરઢોણ, ગોવિદપૂર
			ઉમરગા	ઉમરગા, દાળિંબ, નારંગવાડી, મુલ્જ, મુરુમ
			વાશી	વાશી, તેરખેડા, પારગાવ
			લોહારા	લોહારા, માકણી, જેવણી
		બીડ	બીડ	લિબાગણેશા, નેકનૂર, પાલી
			પાટોદા	દાસખેડ
			આષ્ટી	આષ્ટી, ટાકળસિંગ, કડા, ધામણગાવ, દોલાવડગાવ, ધાનોરા, પિંપળા
			શિરૂર (કા)	શિરૂર (કા), રાયમોહા
			ગેવરાઈ	ગેવરાઈ, માદળમોહી, જાતેગાવ, સિરસદેવી
			ધારુર	ધારુર, તેલગાવ
			અંબેજાગાઈ	અંબેજાગાઈ, લોખંડી સાવર્ગાવ, પાટોદા મમદાપુર, ઘાટ નાદુર, બર્ડાપૂર
			કેજ	કેજ, યુસૂફ વડગાવ, બનસારોળા, હોલ, હા. પિંપ્રી, નાંદુરધાડ, વીડા
			વડવણી	વડવણી
			માજલગાંવ	માજલગાંવ, ગંગામસલા, કિટ્ટીઆડગાંવ, તાલખેડ, નિત્રાલ, દિંદ્રુઢ
		પુણે	દૌંડ	યવત, પાટસ
			આંબેગાવ	પારગાવ
			બારામતી	વડગાવ નિંબાળકર, ઉંડવડીકે.પી., સુપા

અ.ક્ર.	ફક્ત પીક	જિલ્હા	તાલુકે	મહસૂલ મંડળ
8	પેરુ		જુન્નર	જુન્નર, નારાયણગાવ, બેલહે
			ઇંદાપૂર	ઇંદાપૂર, બાવડા, મિગવણ, સણસર, નિમગાવકેતકી, લોણી દેવકર, કાટી, અંથુર્ણ
			સાસવડ	જેજુરી
			શિરુર	શિરુર, રાંજણગાવ ગણપતી, ટાકળી હાજી, મલઠણ, પાબળ, કોરેગાવ ભિમા, તળેગાવ ઢંમઢેરે, ન્હાવરા, વડગાવ રાસાઈ
		સાતારા	કોરેગાવ	વાઠાર સ્ટે.
			ખટાવ	ખટાવ, વડૂજ, પુસેગાવ, ઔંધ, પુસે સાવળી, માયની, કાતર ખટાવ, બુધ, નિમસોડ
			ખંડાળા	ખંડાળા, લોણંદ, શિરવળ
			ફલટણ	ફલટણ, રાજાળે, આસુ, ગિરવી, બરડ, આદર્કો (બુ), તરડગાવ, હોળ, વાઠાર નીબળક
			માણ	દહિવડ, મલવડી, માર્ડી, ગોંડવલે(બુ), મ્હસવડ, કુકડવાડ, શિંગણાપૂર
		વાશિમ	મંગરુલ્પીર	મંગરુલ્પીર, આસેગાંવ, સેલૂબાજાર
		અહમદનગર	નગર	જેઝર
			પાર્થર્ડી,	કરંજી
			કોપરગાંવ	રવંદે
			રાહાતા,	રાહતા, શિર્ડી, લોણી, બાભલેશ્વર, પુનતંંબા
			શ્રીરામપૂર,	શ્રીરામપૂર
		બુલઢાણા	બુલઢાણા	સાકલી બુ
			ચિખલી	ચિખલી, હાતણી, ચાંદર્ઝ
		નાસિક	નાશિક	ગિરનારે, મખમલાબાદ
			સિન્નર	સિન્નર શહા
			યેવલા	યેવલા, જળગાંવ નેઝર
			દિંડોરી	દિંડોરી, મોહાડી, કસબેવણી, વરખેડા, ઉમરાળે, નનાંશી, કોંશિંબે
		ધૂળે	ધૂળે	કુસંબા, નેર (મ), લામકણી, ધૂળે (શાહર), શિરુડ, બોરકુંડ, આર્વિ, સોનગિર, નગાંવ (બુ), ફાગણે, કટી, ધૂળે (ગ્રામીણ)
			સાક્રી	સાક્રી, કાસારે, મ્હસદી પ્રને, દુસાને, નિજામપૂર, બ્રામ્હણવેલ, પિંપળનેર, દહીવેલ, કુડાશી ઉમરપાટા
			શિંદખેડા	શિંદખેડા, ચિમઠાણે, રોવાડે, ખલાણે, નરભાણે, બેટાવદ, વર્ષી, દોંડાઈચા, વિખ્રવણ, વિરદેલ
			શિરપૂર	શિરપૂર, બોરાડી, અર્થે, જવખેડે, હોળેનાથે, થાળનેર, સાંગવી
		પુણે	બારામતી	બારામતી, વંડગાવ નિંબાળકર

અ.ક્ર.	ફક્ત પીક	જિલ્હા	તાલુકે	મહસૂલ મંડળ
			દૌંડ	પાટસ
		ઓરંગાબાદ	ઓરંગાબાદ	દૌલતાબાદ
		જાલના	ઘનસાવંગી	તિર્થપૂરી
			મંઠા	મંઠા, તળણી, ઢોકસાળ, પાંગરી (ગો)
			જાલના	રામનગર
			જાફ્રાબાદ	વરુડ બુ.
			ભોકરદન	પિંપળગાંવ રે, આન્ચા
		ઉસ્માનાબાદ	ઉસ્માનાબાદ	ઉસ્માનાબાદ શા., ઉસ્માનાબાદ ગ્રા., બેંબળી, કેસેગાવ, પાડોળી, તેર, ઢોકી, જાગજી
			તુલ્જાપૂર	તુલ્જાપૂર, સાવરગાવ, સલગરા દિ, ઈટકળ, જળકોટ, મંગરુલ, નળદુર્ગ
			ભૂમ	ભૂમ, વાલવડ, અંભી, ઈટ
			પરંડા	પરંડા, આસુ, જવળા નિ., આનાળા, સોનારી
			ઉમરગા	ઉમરગા, દાળિંબ, નારંગવાડી, મુલ્જ, મુરુમ
			વાશી	વાશી, તેરખેડા, પારગાવ
			લોહારા	લોહારા, માકણી, જેવણી
		સોલાપૂર	ઉ. સોલાપૂર	માર્ડી
			દ. સોલાપૂર	મંદૂપ, વિચૂર
			બાર્ણી	બાર્ણી, આગલગાંવ, પાંગરી, નારી, ખાંડવી, પાનગાવ, સુર્ડી, વૈરાગ, ઉપળે, દુ.ગૌડગાવ.
			અક્કલકોટ	અક્કલકોટ, જેઝર, તલ્વાલ, કરજગી, દુધની, મૈંદર્ગી, વાગદરી, ચપળગાવ, કિણી
			મોહોળ	મોહોળ, નરખેડ, શેટપલ, પેનુર, સાવલેશ્વર, ટાકળી સિકંદર.
			માઢા	માઢા, દારફળ, રોપળે, મૈસગાંવ, કુર્ડુવાડી, ટેંભૂર્ણી, મોડનિબ, લઊલ.
			કરમાળા	કરમાળા, જેઝર, ઉંમરડ, કેતૂર, કેમ, કોર્ટી, અર્જુનનગર, સાલસે
			પંદ્રપૂર	પંદ્રપૂર, ભંડીશેગાંવ, ભાલવણી, કરકંબ, પટકુરોલી, પુલ્જ, ચળે, તુંગત, કાસેગાંવ
			સાંગોલા	સાંગોલા, શિવળે, જવળા, હતિદ, સોનંદ, કોળા, નાઝરા, મહુદ બુ. સંગેવાડી
			મંગળવેડા	મંગળવેડા, બોરાળે, અંધળગાવ, ભોસે, હુલજંતી, મરવડે, મારાપૂર.
૫	કાજૂ	કોલ્હાપૂર	શાહુવાડી	આંબા, કરંજફેણ
			રાધાનગરી	રાધાનગરી, કસબાતારળે, રાશીવડે બુ.

અ.ક્ર.	ફક્ત પીક	જિલ્હા	તાલુકે	મહસૂલ મંડળ
રાયગઢ	ગગનબાવડા	ગગનબાવડા	ગગનબાવડા, સાળવણ.	
		ગડહિંગલજ	મહાંગાવ, નેસરી	
		ભૂદરગડ	કડગાંવ, કરડવાડી, પિંપળગાવ, કૂર	
		આજરા	આજરા, મલિગ્રે, ગવસે	
		ચંદગડ	ચંદગડ, નાગનવાડી, માણગાંવ, તુર્કેવાડી, હેરે કોવાડ	
	રલાગિરી	રલાગિરી	રલાગિરી, ખેડશી, પાવસ, જયગડ, ફણસોપ, કોતવડે, માલગુંડ, તરવળ, પાલી	
		મંડણગડ	મંડણગડ, મ્હાપ્રલ, દેવારે	
		દાપોલી	દાપોલી, બુરોડી, દાભોલ, આંજરી, વાકવલી, પાલગડ, વેલવી	
		ખેડ	ખેડ, શિર્રી, આંબવલી, કુલ્લવંડી, ભરણે, લવેલ, ધામણંદ	
		ચિપલ્લુણ	ચિપલ્લુણ, ખર્ડી, માર્ગ તામ્હણે, રામપૂર, વહાલ, સાવર્ડે. આસુર્ડે કળકવણે, શિરગાવ	
	સિંધુદુર્ગ	ગુહાગર	ગુહાગર, તળવલી, પાટપાનાળે, આબલોલી, હેદવી	
		સંગમેશ્વર	કડવર્ઝ, માખજણ, મુરવડ, ફણસવણે, આંગોલી, કોંડગાવ, દેવડે, દેવરુખ, તુલ્લસણી, માભળે, ફુગુશા, તેર્યે	
		લાંજા	લાંજા, ભાખેડ, પુનસ, સાટવલી, વિલવડે	
		રાજાપૂર	રાજાપૂર, કોંડે સૌંદળ, જૈતાપૂર, કુંભવડે, નાતે, ઓણી, પાચલ	
		દેવગડ	દેવગડ, શિરગાવ, પડેલ, પાટગાવ, મિઠબાવ, બાપર્ડે	
	ખાલાપૂર	કણકવલી	કણકવલી, ફોડા, નાંદગાવ, સાંગવે, તળેરે, વાગદે.	
		કુડાળ	કુડાળ, કડાવલ, કસાલ, માનગાંવ, પિંગોલી, વાલાવલ	
		માલવણ	આંબેરી, પેંડૂર, પોર્ઝિપ, શ્રાવણ, આચરા, માલવણ, મસુરે	
		સાવંતવાડી	સાવંતવાડી, બાંધા, મધુરા, આજગાવ, આંબોલી	
		દોડામાર્ગ	તળકટ, ભેડશી	
		વેંગુલા	વેંગુલા, શિરોડા, મ્હાપણ, વેટોરે	
		વૈભવવાડી	વૈભવવાડી, યેડગાવ, મુર્ઝબાવડા	
	સુધાગડ	માણગાવ	માણગાવ, નવાપૂર, ગોરેગાવ, લોણારે, નિજામપૂર	
		રોહા	રોહા, ચનેરા, કોલાડ, નાગોઠણે	
		મહાડ	મહાડ, બીરવાડી, નાતે, કરંજાલી, ખરવલી, તુડોલ	
		પેણ	પેણ, હમરાપૂર, વાશી, કાસૂ, કામારી	
		મુરુડ	મુરુડ, નાદગાવ, બોલી	
		કર્જત	કર્જત, નેરલ, કડાવ, કળંબ, કશોલૈ	
		ખાલાપૂર	ચોક, વાવોશી, ખોપોલી	
		પનવેલ	પનવેલ, પોયંજે, ઓવળે, કર્નાલી, તળોજે, મોરબે	
		તળા	તળા, મેંઢા	
		સુધાગડ	પાલી, આતોને, જાંભૂલપાડા	

અ.ક્ર.	ફળ પીક	જિલ્હા	તાલૂકે	મહસૂલ મંડળ
			પોલાદપૂર	પોલાદપૂર, કોંડવી, વાકણ
			મહસળા	મહસળા, ખામગાવ
			શ્રીવર્ધન	શ્રીવર્ધન, વાળવટી, બોલીપંચતન
	ઠાણે		વિક્રમગડ	વિક્રમગડ, તલવાડા
			જવ્હાર	જવ્હાર, સાખરશેત
			મોખાડા	મોખાડા, ખોડાળા
			અંબરનાથ	ગોરેગાવ

सहपत्र -२

प्रायोगिक तत्वावारील हवामान आधारीत फळपिक विमा योजना २०१३-१४

पिकाचे नांव :- अ) द्राक्ष

जिल्हा- नाशिक व अहमदनगर

ही योजना द्राक्ष पिकासाठी सोबतच्या सहपत्र-१ मध्ये नमूद केलेल्या अधिसूचित जिल्ह्यामधील तालुक्यातील निवडलेल्या महसूल मंडळात लागू करण्यात येईल. यानुसार निवडलेल्या विमा कंपनीमार्फत (सदरहू शासन निर्णयातील परिच्छेद ३ मधील) अधिसूचित महसूल मंडळ पातळीवर त्रयरथ संख्येमार्फत संदर्भ हवामान केंद्र स्थापित करण्यात येईल. संबंधीत विमा कंपन्या संदर्भ हवामान केंद्रात नोंदविली जाणारी माहिती दर आठवड्याला संचालक फलोत्पादन यांच्या संकेत स्थळावर उपलब्ध करून देतील.

या योजनेतर्गत द्राक्ष पिकास निवडलेल्या विमा कंपनीमार्फत खाली नमूद केलेल्या विमा संरक्षण कालावधीत निवडक हवामान धोक्यामुळे होणाऱ्या संभाव्य पिक नुकसानीस (आर्थिक) खालील प्रमाणे विमा संरक्षण प्रदान होईल.

विमा संरक्षण प्रकार (हवामान धोके) व प्रमाणके अ) अवेळी पाऊस प्रतीदिन (मि.मि)		विमा संरक्षण कालावधी व नुकसान भरपाईची रक्कम (प्रती हेक्टर रुपये)			
		१६ ऑक्टोबर, २०१३ ते ७ नोव्हेंबर, २०१३	८ नोव्हेंबर, २०१३ ते ३० नोव्हेंबर २०१३	१ डिसेंबर, २०१३ ते ३१ जानेवारी, २०१४	८
		टप्पा-१	टप्पा- २	टप्पा - ३	
४ ते १०.९९		०	५,०००	५,०००	
११ ते २०.९९		१,०००	७,५००	१०,०००	
२१ ते ३०.९९		२,०००	१५,०००	१२,५००	
३१ ते ४०.९९		५,०००	२२,५००	२०,०००	
४१ ते ५०.९९		७,५००	६०,०००	२५,०००	
> = ५१		१५,०००	८०,०००	३०,०००	
टप्पानुसार कमाल नुकसान भरपाई रक्कम		१५,०००	८०,०००	३०,०००	
अ) सर्व टप्पे मिळून कमाल देय होणारी रक्कम रुपये			१,२५,०००/-		
विमा संरक्षण प्रकार	दैनंदिन कमीत कमी तापमान (डिग्री सेल्सीअस) (प्रती हेक्टर रुपये)				
	विमा संरक्षण कालावधी :- १ जानेवारी २०१४ ते २८ फेब्रुवारी, २०१४				
ब) दैनंदिन कमी तापमान	३.५१ ते ४.००	३.०१ ते ३.५०	२.५१ ते ३.००	२.०१ ते २.५०	२ पेक्षा कमी
नुकसान भरपाई रुपये	५,०००	७,५००	१०,०००	१५,०००	२५,०००
एकापेक्षा अधिक वेळी रक्कम देय झाली तरी कमाल नुकसान भरपाई देय				रु.२५,०००/-	
एकूण विमा संरक्षित रक्कम प्रती हेक्टरी (अ + ब) रुपये				१,५०,०००/-	
विमा योजनेत सहभाग प्रक्रिया :					
कर्जदार शेतकरी : अनिवार्य सहभाग, बँकाकडून द्राक्ष पिकासाठी कर्ज मर्यादा मंजूर असणाऱ्या सर्व शेतकऱ्यांचा विमा हा त्या त्या बँकाकडून देण्यात त्यांना देण्यात येणा-या कर्ज पुरवठा रक्कमेमधून भरला जाईल.					
बिगर कर्जदार शेतकरी: ऐच्छिक सहभाग, सदर शेतकऱ्यांनी विमा प्रस्ताव पत्रक भरून रोख विमा हप्त्यासह आपले खाते असणाऱ्या बँक शाखेत विहित मुदतीत जमा करावे.					
एकूण विमा संरक्षित रक्कम (प्रती हेक्टर)				रुपये १,५०,०००/-	
शेतकऱ्यांनी भरावयाच विमा हप्ता (प्रती हेक्टर)				रुपये ९,०००/-	

सहपत्र-२

प्रायोगिक तत्वावरील हवामान आधारित फळ पिक विमा योजना - २०१३-१४

पिकाचे नांव :- ब) द्राक्ष जिल्हा- पुणे, सांगली, सोलापूर, उस्मानाबाद, लातूर, सातारा, जालना व बीड.

ही योजना द्राक्ष पिकासाठी सोबतच्या सहपत्र-१ मध्ये नमूद केलेल्या अधिसूचित जिल्ह्यामधील तालुक्यातील निवडलेल्या महसूल मंडळात लागू करण्यात येईल. यानुसार निवडलेल्या विमा कंपनीमार्फत (सदरहू शासन निर्णयातील परिच्छेद ३ मधील) अधिसूचित महसूल मंडळ पातळीवर त्रयस्थ संस्थेमार्फत संदर्भ हवामान केंद्र स्थापित करण्यात येईल. संबंधीत विमा कंपन्या संदर्भ हवामान केंद्रात नोंदविली जाणारी माहिती दर आठवड्याला संचालक फलोत्पादन यांच्या संकेत स्थळावर उपलब्ध करून देतील.

या योजनेतर्गत द्राक्ष पिकास निवडलेल्या विमा कंपनीमार्फत खाली नमूद केलेल्या विमा संरक्षण कालावधीत निवडक हवामान धोक्यामुळे होणाऱ्या संभाव्य पिक नुकसानीस (आर्थिक) खालील प्रमाणे विमा संरक्षण प्रदान होईल.

विमा संरक्षण प्रकार व प्रमाणके	विमा संरक्षण कालावधी व नुकसान भरपाईची रक्कम (प्रती हेक्टर रुपये)		
अ) अवेळी पाऊस प्रतीदिन (मि.मि)	१६ ऑक्टोबर, २०१३ ते ७ नोव्हेंबर, २०१३	८ नोव्हेंबर, २०१३ ते ३० नोव्हेंबर २०१३	१ डिसेंबर, २०१३ ते ३१ जानेवारी, २०१४
४ ते १०.९९	०	५,०००	५,०००
११ ते २०.९९	१,०००	७,५००	१०,०००
२१ ते ३०.९९	२,०००	१५,०००	१२,५००
३१ ते ४०.९९	५,०००	२२,५००	२०,०००
४१ ते ५०.९९	७,५००	६०,०००	२५,०००
> = ५१	२०,०००	९०,०००	४०,०००
टप्प्यानुसार अधित्तम नुकसान भरपाई रक्कम	२०,०००	९०,०००	४०,०००
सर्व टप्प्ये मिळून अधित्तम रक्कम रुपये	१,५०,०००/-		

विमा योजनेत सहभाग प्रक्रिया :

कर्जदार शेतकरी : अनिवार्य सहभाग, बँकाकडून द्राक्ष पिकासाठी कर्ज मर्यादा मंजूर असणाऱ्या सर्व शेतकऱ्यांचा विमा हा त्या त्या बँकाकडून देण्यात त्यांना देण्यात येणा-या कर्ज पुरवठा रक्कमेमधून भरला जाईल.

बिगर कर्जदार शेतकरी: ऐच्छिक सहभाग, सदर शेतकऱ्यांनी विमा प्रस्ताव पत्रक भरून रोख विमा हप्त्यासह आपले खाते असणाऱ्या बँक शाखेत विहित मुदतीत जमा करावे.

एकूण विमा संरक्षित रक्कम (प्रती हेक्टर)	रुपये १,५०,०००/-
शेतकऱ्यांनी भरावयाच विमा हप्ता (प्रती हेक्टर)	रुपये ९,०००/-

सहपत्र-२ प्रायोगिक तत्वावरील हवामान आधारित फळ पिक विमा योजना -२०१३-१४ पिकाचे नांव :- मोसंबी (आंबिया बहार) जिल्हे- औरंगाबाद, जालना, अहमदनगर, नांदेड, परभणी, बीड, बुलढाणा, अमरावती, नागपूर व वधी

ही योजना मोसंबी (आंबिया बहार) पिकासाठी सोबतच्या सहपत्र-१ मध्ये नमूद केलेल्या अधिसूचित जिल्हयामधील तालुक्यातील निवडलेल्या महसूल मंडळात लागू करण्यात येईल. यानुसार निवडलेल्या विमा कंपनीमार्फत (सदरहू शासन निर्णयातील परिच्छेद ३ मधील) अधिसूचित महसूल मंडळ पातळीवर त्रयस्थ संस्थेमार्फत संदर्भ हवामान केंद्र स्थापित करण्यात येईल. संबंधीत विमा कंपन्या संदर्भ हवामान केंद्रात नोंदविली जाणारी माहिती दर आठवडयाला संचालक फलोत्पादन यांच्या संकेत स्थळावर उपलब्ध करून देतील. या योजनेतर्गत मोसंबी (आंबिया बहार) पिकास निवडलेल्या विमा कंपनीमार्फत खाली नमूद केलेल्या विमा संरक्षण कालावधीत निवडक हवामान धोक्यामुळे होणाऱ्या संभाव्य पिक नुकसानीस (आर्थिक) खालील प्रमाणे विमा संरक्षण प्रदान होईल.

विमा संरक्षण प्रकार (हवामान धोके) व विमा संरक्षण कालावधी	प्रमाणके (ट्रिगर) व नुकसान भरपाई रक्कम (प्रती हेक्टर रु)
अवेळी पाऊस दि. १ नोव्हेंबर, २०१३ ते ३१ डिसेंबर, २०१३	सलग ४ दिवस एकूण ३० मि.मि. किंवा त्यापेक्षा जास्त पाऊस झाल्यास नुकसान भरपाई रु. १०,०००/- देय होईल. सलग ५ दिवसात एकूण ३५ मि.मि. किंवा त्यापेक्षा जास्त पाऊस राहिल्यास नुकसान भरपाई रु. १६,०००/- देय होईल. सलग ६ दिवसात एकूण ४० मि.मि. किंवा त्यापेक्षा जास्त पाऊस राहिल्यास नुकसान भरपाई रुपये २०,०००/- देय होईल. कमाल नुकसान भरपाई रक्कम रुपये २०,०००/- देय होईल.
जास्त तापमान दि. १ मार्च २०१४ ते ३१ मार्च, २०१४	सलग ३ दिवसात एकूण ३९ डिग्री सेल्सीअस किंवा त्यापेक्षा जास्त तापमान राहिल्यास नुकसान भरपाई रुपये ४,०००/- देय त्यानुसार प्रति दिन खालील प्रमाणे नुकसान भरपाई रक्कम देय होईल. १) सलग चवथ्या दिवशी रु. ८,०००/- २) सलग पाचव्या दिवशी रु. १२,०००/- ३) सलग सहाव्या दिवशी रु. १६,०००/- ४) सलग सातव्या दिवशी रु. २०,०००/- कमाल नुकसान भरपाई रक्कम रुपये २०,०००/- देय होईल.
जास्त पाऊस दि. १५ ऑगस्ट, २०१४ ते १५ सप्टेंबर, २०१४	सलग ७ दिवसात एकूण १७५ मि.मि. किंवा त्यापेक्षा जास्त पाऊस झाल्यास नुकसान भरपाई रुपये ७,५००/- देय होईल. सलग ७ दिवसात एकूण २२५ मि.मि. किंवा त्यापेक्षा जास्त पाऊस झाल्यास नुकसान भरपाई रुपये १२,५००/- देय होईल. सलग ७ दिवसात एकूण २७५ मि.मि. किंवा त्यापेक्षा जास्त पाऊस झाल्यास नुकसान भरपाई रुपये २०,०००/- देय होईल. कमाल नुकसान भरपाई रक्कम रुपये २०,०००/- देय होईल.
विमा योजनेत सहभाग प्रक्रिया :	
कर्जदार शेतकरी : अनिवार्य सहभाग, बँकाकडून मोसंबी पिकासाठी कर्ज मर्यादा मंजूर असणाऱ्या सर्व शेतकऱ्यांचा विमा हा त्या त्या बँकाकडून देण्यात त्यांना देण्यात येणा-या कर्ज पुरवठा रक्कमेमधून भरला जाईल.	
बिगर कर्जदार शेतकरी: ऐच्छीक सहभाग, सदर शेतकऱ्यांनी विमा प्रस्ताव पत्रक भरून रोख विमा हप्त्यासह आपले खाते असणाऱ्या बँक शाखेत विहित मुदतीत जमा करावे.	
एकूण विमा संरक्षित रक्कम (प्रती हेक्टर)	रुपये ६०,०००/-
शेतकऱ्यांनी भरावयाच विमा हप्ता (प्रती हेक्टर)	रुपये ३,६००/-

सहपत्र-२

प्रायोगिक तत्वावरील हवामान आधारित फळ पिक विमा योजना -२०१३-१४

पिकाचे नांव :- डाळिंब (हस्तबहार)

जिल्हा- अहमदनगर, पुणे, नाशिक, सांगली, सोलापूर,
सातारा, औरंगाबाद, बीड, जालना, उस्मानाबाद,
लातूर, बुलढाणा, धुळे, जळगांव व वाशिम.

ही योजना डाळिंब (हस्त बहार) पिकासाठी सोबतच्या सहपत्र-१ मध्ये नमूद केलेल्या अधिसूचित जिल्हामधील तालुक्यातील निवडलेल्या महसूल मंडळात लागू करण्यात येईल. यानुसार निवडलेल्या विमा कंपनीमार्फत (सदरहू शासन निर्णयातील परिच्छेद ३ मधील) अधिसूचित महसूल मंडळ पातळीवर त्रयस्थ संरथेमार्फत संदर्भ हवामान केंद्र स्थापित करण्यात येईल. संबंधीत विमा कंपन्या संदर्भ हवामान केंद्रात नोंदविली जाणारी माहिती दर आठवड्याला संचालक फलोत्पादन यांच्या संकेत स्थळावर उपलब्ध करून देतील.

या योजनेतरंगत डाळिंब (हस्त बहार) पिकास निवडलेल्या विमा कंपनीमार्फत खाली नमूद केलेल्या विमा संरक्षण कालावधी निवडक हवामान धोक्यामुळे होणाऱ्या संभाव्य पिक नुकसानीस (आर्थिक) खालील प्रमाणे विमा संरक्षण प्रदान होईल.

विमा संरक्षण प्रकार	विमा संरक्षण कालावधी) व नुकसान भरपाई रक्कम (प्रती हेक्टर रु)		
अ) अवेळी पाऊस प्रतीदिन (मि.मि)	१ नोव्हेंबर, २०१३ ते ३० नोव्हेंबर, २०१३	१ डिसेंबर, २०१३ ते ३१ जानेवारी, २०१४	१ फेब्रुवारी, २०१४ ते ३१ मार्च, २०१४
११ ते २०.९९	५,०००	५,०००	१५,०००
२१ ते ३०.९९	१०,०००	१०,०००	२५,०००
> = ३१	१५,०००	२५,०००	६०,०००
टप्प्यानुसार कमाल नुकसान भरपाई रक्कम	१५,०००	२५,०००	६०,०००
सर्व टप्पे मिळून कमाल नुकसान भरपाई रक्कम रुपये	१,००,०००/-		

विमा योजनेत सहभाग प्रक्रिया :

कर्जदार शेतकरी : अनिवार्य सहभाग, बँकाकडून डाळिंब पिकासाठी कर्ज मर्यादा मंजूर असणाऱ्या सर्व शेतकऱ्यांचा विमा हा त्या त्या बँकाकडून देण्यात त्यांना देण्यात येणा-या कर्ज पुरवठा रक्कमेमधून भरला जाईल.

बिगर कर्जदार शेतकरी: ऐच्छीक सहभाग, सदर शेतकऱ्यांनी विमा प्रस्ताव पत्रक भरून रोख विमा हप्त्यासह आपले खाते असणाऱ्या बँक शाखेत विहित मुदतीत जमा करावे.

एकूण विमा संरक्षित रक्कम (प्रती हेक्टर)	रुपये १,००,०००/-
शेतकऱ्यांनी भरावयाच विमा हप्ता (प्रती हेक्टर)	रुपये ६,०००/-

सहपत्र-२

प्रायोगिक तत्वावरील हवामान आधारित फळ पिक विमा योजना -२०१३-१४

पिकाचे नांव :- पेरु (हस्त बहार) जिल्हे- अहमदनगर, बुलढाणा, पुणे, नाशिक, औरंगाबाद जालना व जळगाव.

ही योजना पेरु (हस्त बहार) पिकासाठी सोबतच्या सहपत्र-१ मध्ये नमूद केलेल्या अधिसूचित जिल्हयामधील तालुक्यातील निवडलेल्या महसूल मंडळात लागू करण्यात येईल. यानुसार निवडलेल्या विमा कंपनीमार्फत (सदरहू शासन निर्णयातील परिच्छेद ३ मधील) अधिसूचित महसूल मंडळ पातळीवर त्रयरथ संरथेमार्फत संदर्भ हवामान केंद्र स्थापित करण्यात येईल. संबंधीत विमा कंपन्या संदर्भ हवामान केंद्रात नोंदविली जाणारी माहिती दर आठवड्याला संचालक फलोत्पादन यांच्या संकेत स्थळावर उपलब्ध करून देतील.

या योजनेतंर्गत पेरु (हस्त बहार) पिकास निवडलेल्या विमा कंपनीमार्फत खाली नमूद केलेल्या विमा संरक्षण कालावधीत निवडक हवामान धोक्यामुळे होणाऱ्या संभाव्य पिक नुकसानीस (आर्थिक) खालील प्रमाणे विमा संरक्षण प्रदान होईल.

विमा योजनेत सहभाग प्रक्रिया :

विमा योजनेत सहभाग प्रक्रिया :

कर्जदार शेतकरी : अनिवार्य सहभाग, बँकाकडून पेरु पिकासाठी कर्ज मर्यादा मंजूर असणाऱ्या सर्व शेतकऱ्यांचा विमा हा त्या त्या बँकाकडून देण्यात त्यांना देण्यात येणा-या कर्ज पुरवठा रक्कमेमधून भरला जाईल.

बिगर कर्जदार शेतकरी: ऐच्छीक सहभाग, सदर शेतकऱ्यांनी विमा प्रस्ताव पत्रक भरून रोख विमा हप्त्यासह आपले खाते असणाऱ्या बँक शाखेत विहित मुदतीत जमा करा वे.

एकूण विमा संरक्षित रकम (प्रती हेक्टर)	रुपये ३०,०००/-
शेतकऱ्यांनी भरावयाच विमा हप्ता (प्रती हेक्टर)	रुपये १,८००/-

सहपत्र-२

प्रायोगिक तत्वावरील हवामान आधारित फळ पिक विमा योजना -२०१३-१४

पिकाचे नांव :- काजू

जिल्हे- रत्नागिरी, सिंधुदुर्ग, रायगड, कोल्हापूर व ठाणे.

ही योजना काजू पिकासाठी सोबतच्या सहपत्र-१ मध्ये नमूद केलेल्या अधिसूचित जिल्हयामधील तालुक्यातील निवडलेल्या महसूल मंडळात लागू करण्यात येईल. यानुसार निवडलेल्या विमा कंपनीमार्फत (सदरहू शासन निर्णयातील परिच्छेद ३ मधील) अधिसूचित महसूल मंडळ पातळीवर त्रयस्थ संस्थेमार्फत संदर्भ हवामान केंद्र स्थापित करण्यात येईल. संबंधीत विमा कंपन्या संदर्भ हवामान केंद्रात नोंदविली जाणारी माहिती दर आठवड्याला संचालक फलोत्पादन यांच्या संकेत स्थळावर उपलब्ध करून देतील.

या योजनेतंगत काजू पिकास निवडलेल्या विमा कंपनीमार्फत खाली नमूद केलेल्या विमा संरक्षण कालावधीत निवडक हवामान धोक्यामुळे होणाऱ्या संभाव्य पिक नुकसानीस (आर्थिक) खालील प्रमाणे विमा संरक्षण प्रदान होईल..

विमा संरक्षण प्रकार (हवामान धोके) व विमा संरक्षण कालावधी	प्रमाणके (ट्रिगर) व नुकसान भरपाई रक्कम (प्रती हेक्टर रु)
अवेळी पाऊस दि. १ डिसेंबर, २०१३ ते ३१ जानेवारी, २०१४	<ol style="list-style-type: none"> कोणत्याही एका दिवशी ५ मि.मि.किंवा त्यापेक्षा जास्त पाऊस झाल्यास रु. १०,०००/- देय कोणत्याही दोन दिवशी ५ मि.मि.किंवा त्यापेक्षा जास्त पाऊस झाल्यास रु. २०,०००/- देय कोणत्याही तीन दिवशी ५ मि.मि.किंवा त्यापेक्षा जास्त पाऊस झाल्यास रु. ३५,०००/- देय कोणत्याही चार दिवशी ५ मि.मि.किंवा त्यापेक्षा जास्त पाऊस झाल्यास रु. ५०,०००/- देय कोणत्याही पाच किंवा त्यापेक्षा जास्त दिवस ५ मि.मि.किंवा त्यापेक्षा जास्त पाऊस झाल्यास रु. ७५,०००/- देय <p>टिप- कमाल नुकसान भरपाई रक्कम रु. ७५,०००/-</p>

विमा योजनेत सहभाग प्रक्रिया :

कर्जदार शेतकरी : अनिवार्य सहभाग, बँकाकडून काजू पिकासाठी कर्ज मर्यादा मंजूर असणाऱ्या सर्व शेतकऱ्यांचा विमा हा त्या त्या बँकाकडून देण्यात त्यांना देण्यात येणा-या कर्ज पुरवठा रक्कमेमधून भरला जाईल.

बिगर कर्जदार शेतकरी: ऐच्छिक सहभाग, सदर शेतकऱ्यांनी विमा प्रस्ताव पत्रक भरून रोख विमा हप्त्यासह आपले खाते असणाऱ्या बँक शाखेत विहित मुदतीत जमा करावे.

एकूण विमा संरक्षित रक्कम (प्रती हेक्टर)	रुपये ७५,०००/-
शेतकऱ्यांनी भरावयाच विमा हप्ता (प्रती हेक्टर)	रुपये ४,५००/-

सहपत्र -३

प्रायोगिक तत्त्वावरील हवामान आधारीत फळपिक विमा योजना २०१३-१४

नुकसान भरपाई ठराविण्याची पद्धत व इतर बाबी :-

१) प्रायोगिक तत्त्वावरील हवामानावर आधारीत पिकविमा योजने अंतर्गत विमा प्रस्तावानुसार देय होणारी नुकसान भरपाई पूर्णपणे संबंधीत विमा कंपनी शेतकऱ्यास सहपत्र-२ नुसार परस्पर बँकेमार्फत अदा करणार आहे. विहित नमुन्यात व मुदतीत वित्तीय संरथानी प्रस्ताव विमा कंपनीकडे विमा हप्त्यासह सादर करणे आवश्यक आहे. तसेच न केल्यास होणाऱ्या नुकसान भरपाई देण्याची जबाबदारी वित्तीय संरथेची राहील.

२) नुकसान भरपाई विहित मुदतीत देण्याची जबाबदारी व दायित्व संबंधित विमा कंपन्याची राहील याबाबतचे नुकसान भरपाई देण्याचे कोणतेही दायित्व शासनावर राहणार नाही.

३) नुकसान भरपाई ठरविण्याचा आराखडा मागील २५ वर्षाच्या हवामानाच्या आकडेवारीचा विचार करण्यात आलेला आहे. त्यानुसार प्रत्येक अधिसूचित फळपिकासाठी प्रमाणके (ट्रिगर) व देय विमा रकमेचा दर केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार निश्चित करण्यात आलेले आहेत. त्यानुसार (सहपत्र २ प्रमाणे) निर्धारीत दराने विमा रक्कम संबंधीत विमा कंपनी मार्फत परस्पर देय होईल.

४) संदर्भ हवामान केंद्र हे त्या संबंधीत विमा कंपनीने नोंदणीकृत त्रयस्थ संरथेमार्फत स्थापित केलेले हवामान केंद्र राहील.

५) संबंधीत विमा कंपनी देय विमा रक्कम ठरविण्यासाठी अधिसूचित केलेल्या फळपिकासाठी व त्यासाठी निवडलेल्या जिल्हा व त्यामधील तालुक्यातील महसुल मंडळात (सहपत्र-१) नोंदणीकृत त्रयस्थ संरथेमार्फत स्थापित केलेल्या संदर्भ हवामान केंद्रामध्येह नोंद झालेल्या आकडेवारीचा वापर करील.

६) जर त्या महसुल मंडळातील संदर्भ हवामान केंद्रामार्फत काही कारणास्तव आकडेवारी प्राप्त झाली नाही तर त्या कालावधीपुरती पर्यायी राज्य शासनाच्या / कृषि विद्यापीठे / कृषि विज्ञान केंद्र हवामान केंद्राची आकडेवारी विचारात घेवून देय विमा रक्कम निश्चित करण्यात येईल.

७) महसुल मंडळात स्थापन झालेल्या किंवा वरील अनुक्रमांक "६" प्रमाणे संदर्भ हवामान केंद्रामार्फत प्राप्त आकडेवारी ही ग्राह्य धरण्यात येवून त्यावर आधारीत योजनेच्या तरतुदी नुसार निश्चित करण्यात आलेली विमा रक्कम ही अंतिम राहील.

८) राष्ट्रीय कृषि विमा योजनेनुसार स्थापित राज्यस्तरीय समन्वय समिती, राज्य स्तरीय तांत्रिक समिती तसेच निर्धारीत वित्तीय संरथा, राज्यशासन, विमा कंपनी, कृषि आयुक्तालय यांची निर्धारीत कर्तव्ये व जबाबदाच्यांप्रमाणेच हवामान आधारित पीक विमा योजनेसाठी कर्तव्ये व जबाबदाच्या राहतील. योजने संबंधीत सर्व माहिती, विमा कंपनी शासनास आवश्यक असलेली माहिती वेळोवेळी त्वरीत उपलब्ध करून देतील. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्रमांक सीआयएस-१२९९/सीआर ८९/११ ए, दि. ४ डिसेंबर, १९९९ अन्वये

जिल्हास्तरावर जिल्हाधिकारी यांच्या अधिनस्त कार्यरत असलेल्या समितीने यापुढे या योजनेचा प्रतिमहा आढ़ावा घ्यावा.

९) राज्यातील जिल्ह्यातील फळपिकाखाली एकूण वीस हेक्टर किंवा जास्त हेक्टर क्षेत्र असलेल्या सर्व महसुल मंडळात योजना राबविण्यात येणार आहे. त्यानुसार महसुल मंडळे शासन निर्णयात समाविष्ट करण्यात आलेली आहे. या व्यतिरिक्त अतिरिक्त महसुल मंडळाचा प्रस्ताव प्राप्त झाल्यास संबंधित विमा कंपनीच्या सहमतीने या महसुल मंडळांचा समावेश करण्याचा अधिकार संचालक (फलोत्पादन) यांना राहिल. निवडलेल्या संबंधित विमा कंपनीने तात्काळ योजनेची अंमलबजावणी सुरु करावी व योग्य ती प्रचार प्रसिद्धी करून योजना प्रभावीपणे कार्यान्वीत होईल हे पहावे.

१०) या योजनेत हवामान धोक्याच्या नोंदणीबाबत व जिल्हा स्तरावर प्राप्त होणा-या तक्रारीचे निरसन करण्यासाठी जिल्हा स्तरावर स्थापन केलेल्या समितीमार्फत कार्यवाही करावी. या समितीची रचना खालीलप्रमाणे असेल :-

समिती

१) विभागीय कृषि सहसंचालक कार्यालयातील अधिकारी	अध्यक्ष
२) संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हा अधिकारी	सदस्य
३) विमा कंपनीचे प्रतिनिधी	सदस्य
४) कृषि विद्यापीठ शास्त्रज्ञ / प्रतिनिधी	सदस्य
५) विभागीय सांख्यिकी	सदस्य सचिव

याबाबत तक्रारीचे समाधान न झाल्यास संचालक (फलोत्पादन) स्तरावर बैठक आयोजित करण्यात येईल.

११) सहकार आयुक्तांना राज्यातील सहकारी, राष्ट्रीयकृत व इतर बँकाना या योजनेतील तरतूदीप्रमाणे विमा प्रस्ताव विमा कंपन्याना सादर करण्याबाबत मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्यात प्राधिकृत करण्यात येत आहे.
